

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - **16571443**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

26 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET GÜZELMANSUR'UN
TBMM 7/38426 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/38426 GK 83

SORULAR

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerden en ağır şekilde etkilenen illerimizin başında Hatay gelmektedir. Depremler sonrası evleri yıkılan ya da ağır hasar alan vatandaşlarımız için TOKİ tarafından inşa edilen deprem konutlarıyla ilgili tarafıma çok sayıda hak kaybı, mülkiyet ihlali ve adaletsiz uygulama şikâyeti ulaşmaktadır.

Depremzedeler, kendilerine ait tapulu taşınmazların fiilen ellerinden alındığım, yıllardır birlikte yaşadıkları komşularından koparıldıklarını eski konutlarıyla kıyaslanamayacak ölçüde daha küçük, niteliksiz ve konumsal olarak dezavantajlı dairelerin kendilerine kura yoluyla verildiğini ifade etmektedir. 150-160 metrekare olan dairelerin yerine 67-90 metrekare arası konutlar tahsis edilmesi, zemin kat, arka cephe, kör nokta ya da manzarasız dairelerin ağırlıklı olarak depremzedelere verilmesi kamuoyunda ciddi bir adalet duygusu zedelenmesine yol açmıştır.

Ayrıca bazı vatandaşlar, binaları için "güçlendirin, oturun" denilerek yüz binlerce lira harcama yaptıklarını, buna rağmen sonradan yıkım kararı alınarak binalarının yıkıldığını, bugün ise başka bir mahalleye veya kırsal nitelikli bölgelere yerleştirildiklerini belirtmektedir. Harbiye'de yaşayan vatandaşlara Orhanlı'dan, şehir merkezinde yaşayanlara kent çeperlerinden konut verilmesi yerinde dönüşüm ilkesine açıkça aykırıdır.

Öte yandan, mülkiyet hakkı yok sayılarak daha küçük konutlar verilmesine rağmen vatandaşların ayrıca borçlandırılması, bazı bölgelerde ise ödemelerin yapılmaması nedeniyle inşaatların durması, mağduriyeti daha da derinleştirmektedir. Oysa devletin görevi depremzedeleri daha kötü koşullara mahkûm etmek değil, haklarını eksiksiz şekilde iade etmektir.

Konuyla ilgili olarak;

- 1)Hatay ilinde deprem nedeniyle evi yıkılan veya ağır hasar alan vatandaşlara tahsis edilen TOKİ konutlarında, eski konutun metrekare, cephe, kat ve konum özelliklerinin korunması yönünde bir kriter uygulanmış mıdır? Uygulanmadıysa gerekçesi nedir?
- 2)150-160 metrekarelik tapulu dairelerin yerine 67-90 metrekarelik konutlar verilmesi hangi mevzuata ve hangi değerlendirme esaslarına dayanmaktadır?
- 3)Rayiç bedeli yüksek bölgelerde, şerefîyesi yüksek dairelerde oturan depremzedelerin kent çeperlerindeki binalarda zemin kat, son kat, arka cephe ve kör nokta gibi niteliksiz konutların ağırlıklı olarak depremzedelere verilmesi tesadüf müdür, yoksa bu yönde bir planlama yapılmış mıdır?
- 4)Güçlendirme yapımları istenen ve bu amaçla ciddi maddi harcama yapan vatandaşların binalarının daha sonra yıkılmasının hukuki ve teknik gerekçesi nedir? Bu vatandaşların uğradığı maddi kayıplar için bir tazmin veya telafi mekanizması var mıdır?

- 5)Yerinde dönüşüm ilkesi varken, Harbiye'de yaşayan bir depremzedenin Orhanlı'ya, şehir merkezinde yaşayanın kent dışına yönlendirilmesinin gerekçesi nedir?
- 6)Depremzedelere daha küçük ve niteliksiz konutlar verilmesine rağmen neden borçlandırma yapılmaktadır? Bu borçlandırmaların iptali veya yeniden düzenlenmesi düşünülmekte midir?
- 7)Ödemelerin yapılmaması nedeniyle durduğu iddia edilen TOKİ inşaatlarının sayısı kaçtır? Bu durumdan etkilenen aile sayısı nedir?
- 8)Hatay'da deprem konutlarıyla ilgili artan şikâyetler karşısında Bakanlığınız tarafından bağımsız bir denetim, yeniden kura veya hak iadesi çalışması yapılması planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR

Kahramanmaraş merkezli depremlerden sonra deprem bölgesindeki acil yaşamsal ihtiyaçların karşılanması ve kalıcı barınmanın tesis edilmesi amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda bölgedeki kalıcı konutların yapım süreci tüm illerde eş zamanlı olarak hızlı bir şekilde organize edilmiştir. Afet sonrası mekânsal karar alma süreçlerinde hazırlanan imar planlarında konut alanları ile birlikte ihtiyaç duyulan kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının da oluşturulmasıyla toplumun yalnızca fiziksel değil, sosyal olarak da yeniden inşası hedeflenmiştir.

Eğitim, sağlık, ibadet ve yeşil alan gibi donatılar ile mahalle ölçeğinde bütünlük sağlınırken; yerleşimlerin altyapı ve ulaşım sistemlerine entegrasyonu da detaylı bir biçimde planlanmıştır. Ayrıca altyapı inşası süreçleri de üstlenilmiş; su, kanalizasyon, enerji ve iletişim hatlarından ulaşım yollarına kadar tüm altyapı unsurları, eşzamanlı ve bütüncül biçimde projelendirilmiş olup bu doğrultuda inşa süreçleri yürütülmüştür.